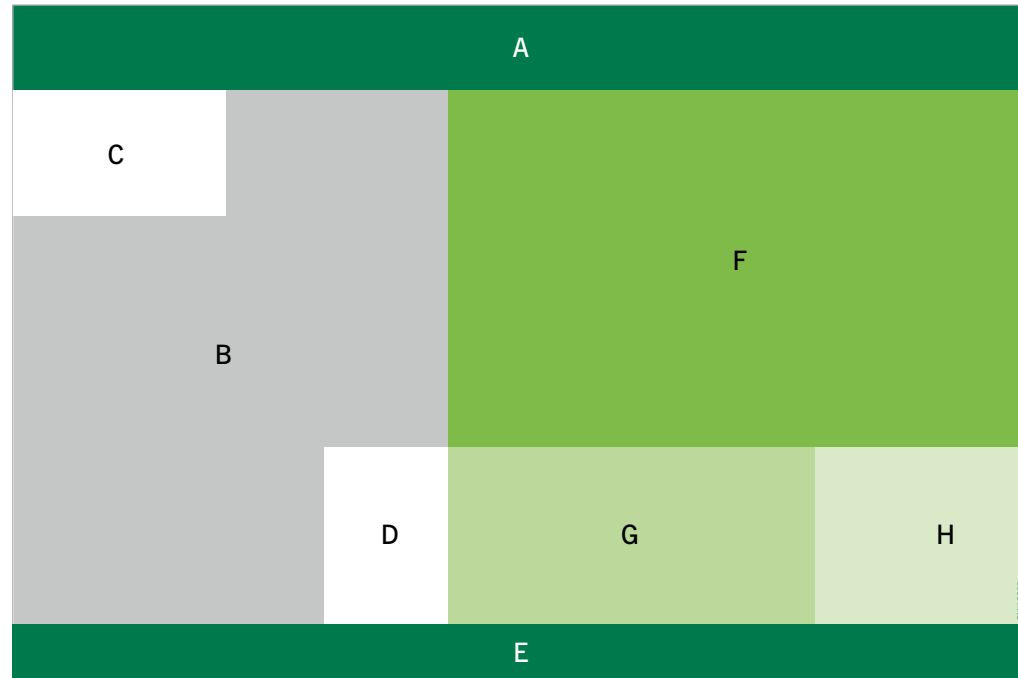

Juhis külastustaristu
infomaterjalide kujundamiseks

Sisukord

Teabekandjate formaat ja küljendus	3	4.4 Matkatee rajatähised	21
1. Ala teabekandja	5	4.5 Matkatee peatuskoha (looduspunkti) kooditahvel	22
1.1 Kaitseala teabekandja	5	4.6 Kultuuripärandi tähised matkateel	23
1.2 Puhkeala teabekandja	5	5. Viidad ja kohasildid	24
2. Objekti teabekandja	8	5.1 Viidad (külastusobjektile viitavad suunaviidad)	24
2.1 Kaitsealal olev objekti teabekandja	9	5.2 Külastusobjektide kohasildid	28
2.2 Väljaspool kaitseala oleva objekti teabekandja	10	6. Käitumisjuhised	29
2.3 Puhkealal olev objekt on kaitstaval territooriumil	11	6.1 Radade liiklusmärgid	29
3. Raja huvipunkti teabekandja	13	6.2 Teabekandja – käitumisjuhised külastajale	30
4. Matkatee teabekandjad ja tähised	14	6.3 Külastajate üldist tegutsemist suunavaid juhised	33
4.1 Matkatee suur teabekandja	14	7. Piktogramm	35
4.2 Matkatee peatuskoha teabekandja	17		
4.3 Matkatee kilomeetrisilt	20		

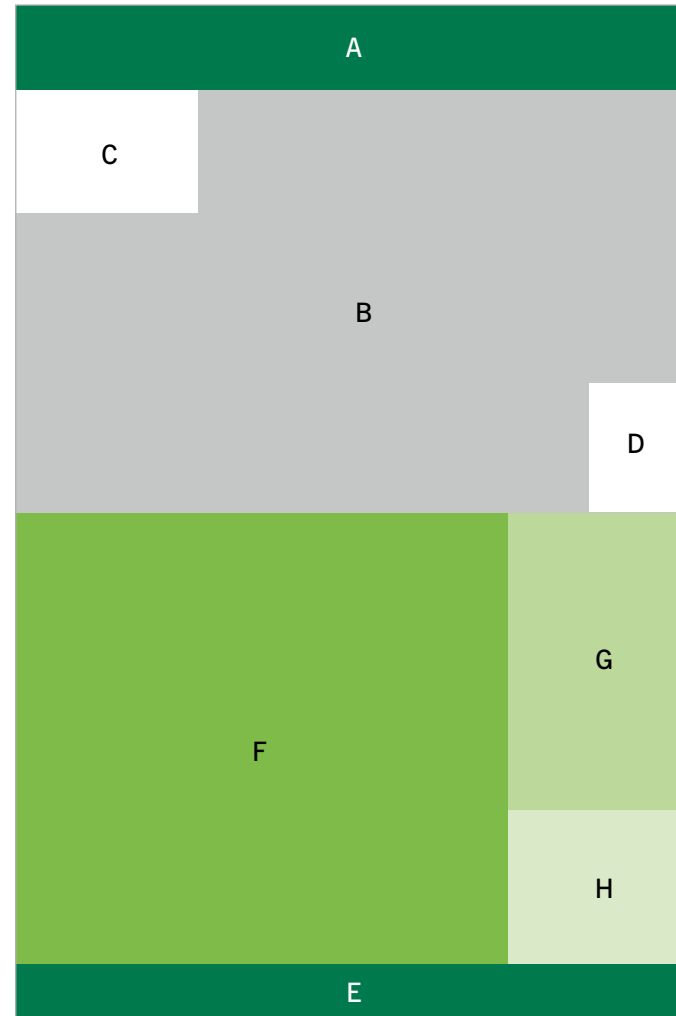
Teabekandjate formaat ja küljendus

Teabekandja formaat tuleb valida vastavalt materjali hulgale. Kaart paikneb horisontaalsel tahvil alati vasakul ja vertikaalsel üleval päise all.

TEABEKANDJA KOHUSTUSLIKUD ELEMENDID ON:

- päis (A)
- kaart (B)
- täpsustav kaart (C), kaardil vastav kadreering
- tingmärkide väli (D)
- jalus (E)
- info ala kohta (F)
- juhised looduses liikujale (G)
- hoiatused ja piirangud (H)
- lõkkekoha-telkimisala skeem (F, G või H pinnal + juhustav tekst vastavalt ala iseloomule)
- teabekandja valmimise aasta (kandja paremas servas jaluse kohal vertikaalselt 12 pt)
- QR-koodid (H), Võimalusel mitte paigutada QR-koodi päisesse ja jalusesse.

Lubatud on ka erikujuliste teabekandjate tegemine, eelnevalt kokku leppida tellijaga. Teabekandjate kujunduses tuleb arvestada juhises toodud standardlahendustele loodud kujundusnäidistega ning tuletada erikujulise tahvli lahendus selliselt, et see sobituks üldiste juhistega. Erilahendused tuleb RMK-ga läbi rääkida ja kooskõlastada.

Juhul, kui on vajadus kasutada varem kujundatud teabekandjat ning seda uuendada, siis võib RMK ettepanekul järgida ka varasemat kujunduslaadi. Sellised olukorrad võivad ilmnedda varasemalt loodud illustratsioonide või kaardilahenduste puhul. Terviku loomisel tuleb võimalikult suur hulk kujunduselemente viia vastavusse üldiste kujundusreeglitega. Erilahendused tuleb RMK-ga läbi rääkida ja kooskõlastada.

Teabekandjate formaat ja küljendus

Päis

- Päise laius võrdub alati kogu teabekandja laiusega
- Päise taust on RMK-tumeroheline CMYK (C 100, M 0, Y 79, K 27)
- Teabekandja pealkiri, on ülalt ja alt piiratud teksti värvi joontega (va matkatee ja huvipunkti teabekandjad), tekst on alati valge, tähekõrgus on ca 1/3 päiseriba kõrgusest, tekst kirjutatakse trükitähtedega (Geogrotesque Medium)

Jalus

- Jaluse laius võrdub alati kogu teabekandja laiusega
- Jaluse kõrgus on alati 2/3 päise kõrgusest
- Jaluse taust on RMK-tumeroheline CMYK (C 100, M 0, Y 79, K 27)
- Kogu infotekst on valge ja kirjutatakse kirjatähtedega (News Gothic MT Bold)

Kaart

Kaardi formaat – vertikaalne, horisontaalne

Ala paigutus kaardil tingivad ülejäänud kaardi objektide paigutuse. Legendi ja täpsustava kaardi suurus ei tohiks ületada 1/9 kaardi pindalast. Soovitatavalt esitada täiendavad elemendid kaardi nurkades. Esitatava ala kaardi puhul peab täpsustav kaart näitama ala paiknemist Eesti territooriumil.

Kaardi legend

Legend kirjeldab kolmes keeles kaardil kasutatud sümbolite tähendusi.

Infotekstid

Pealkirja font on: Geogrotesque Demi

Infoteksti sisu font on: News Gothic Regular – minimaalselt 12 pt, reavahe 16 pt (sõltub kujundusest ja stendi suuruselt, soovituslikult võimalusel alati suurem).

Kohanimed ja märksõnad võib esile tuua kasutades fonti paksendatult (Bold).

Teksti joondus on vasakpoolne.

Võimalusel tuleks kasutada optilist teksti joondust ja poolitust. Samuti tuleks panna dokumendi grid-süsteem sõltuvusse reavahest.

ÜLDINE ALA TUTVUSTAV INFOTEKST

Materjal võib sisaldada pilte jm graafikat. Taust hele, tekst must.

TEKST „JUHISED LOODUSES LIIKUJALE”

Tekst valge, taust CMYK (C 56, M 0, Y100, K 0).

Kui tellija soovib, et tekst on must peab taust olema

CMYK (C 56, M 0, Y100, K 0) 60%.

HOIATUSED JA PIIRANGUD

Tekst must, taust CMYK (C 56, M 0, Y100, K 0) 50%

Kui käesolev juhise ei defineeri tekstile värvi, siis peab tekst olema must.

1. Ala teabekandja

TEABEKANDJA ELEMENDID

1. Päis
2. Jalus
3. Kaart

4. Infotekstid:

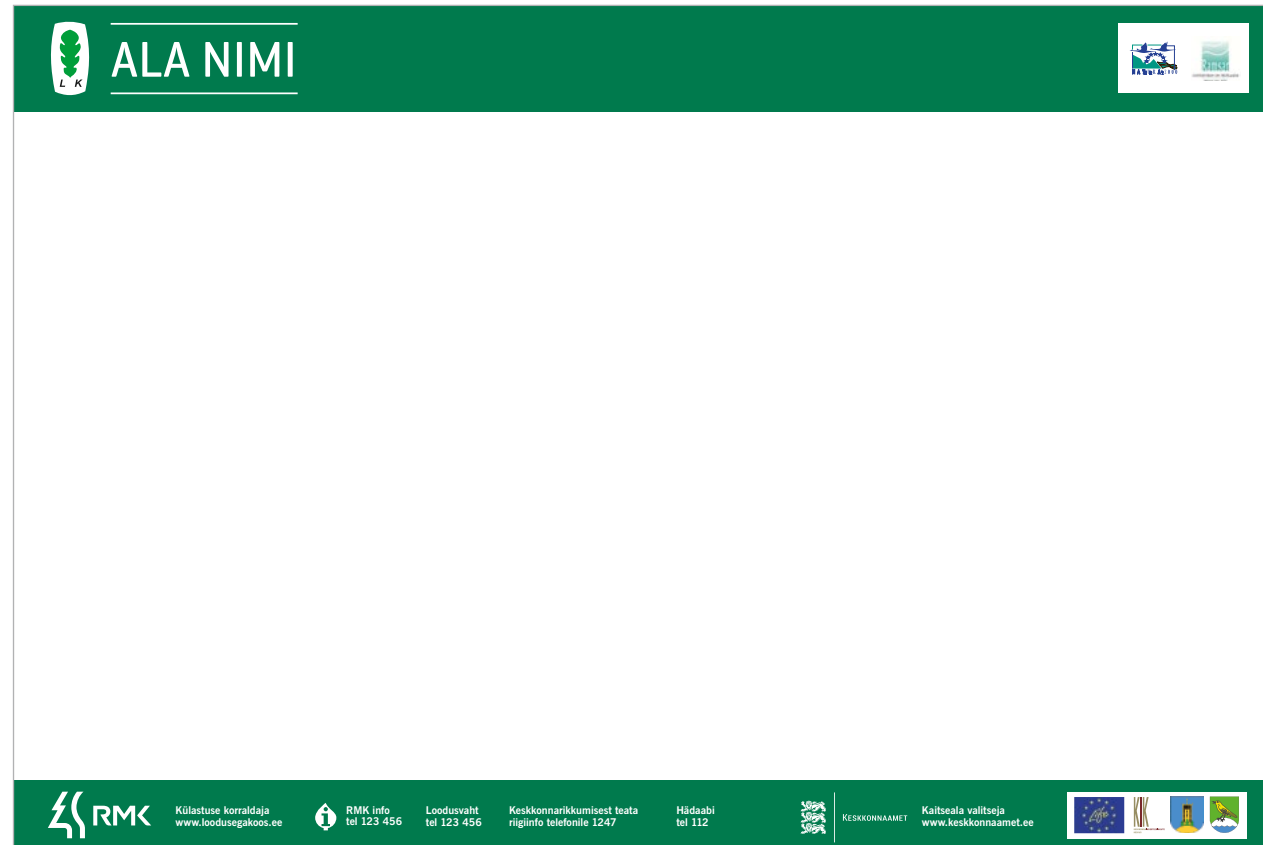
- üldine objekti tutvustav info
- juhised looduses liikujale
- hoiatused ja piirangud

5. Illustratiivne materjal:

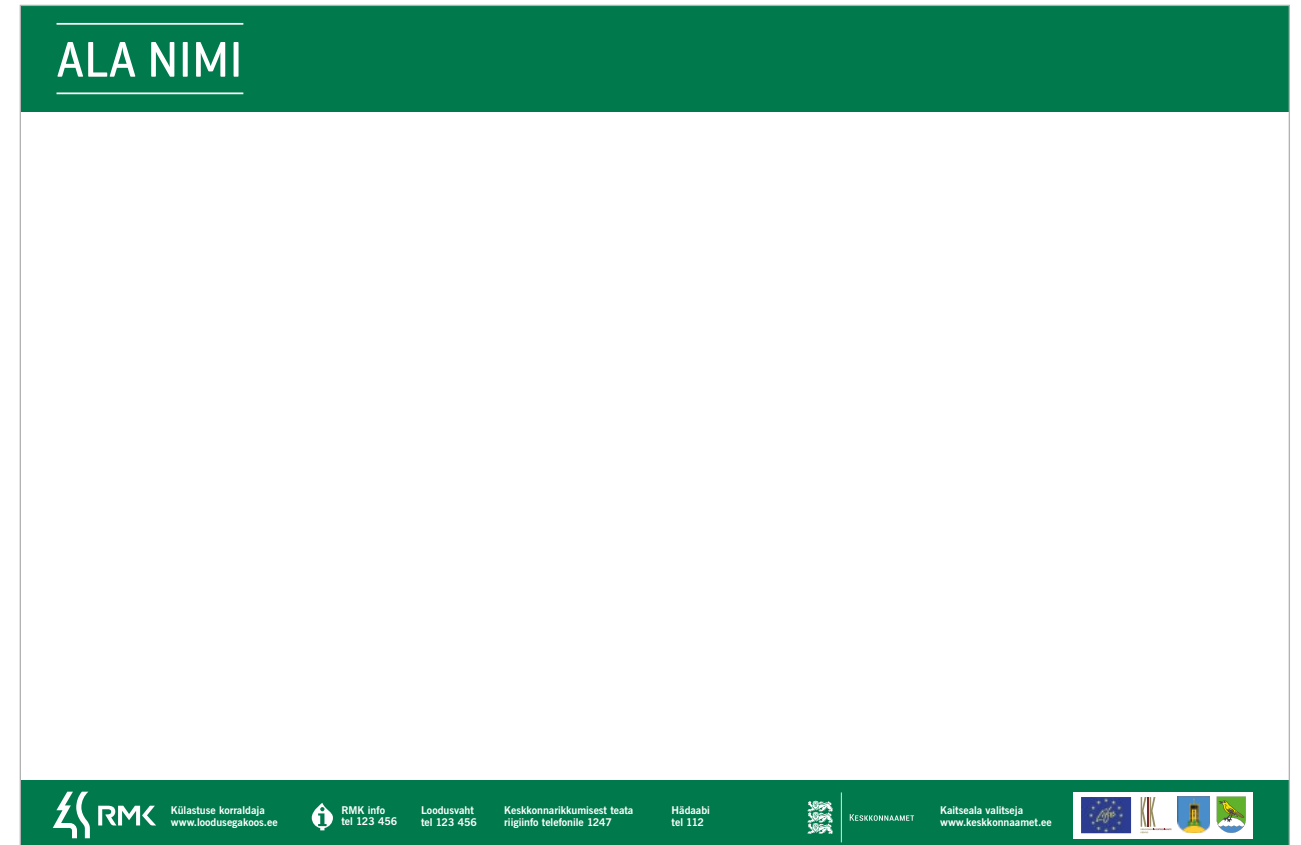
- fotod
- illustratsioonid
- infograafika

Igakordne teabekandja kujundus sõltub konkreetsest objektist, seetõttu pole ka kindel formaat täpselt ette määratud. Kaardi formaat tuleb valida vastavalt materjali hulgale. Teabekandjate soovituslikud suurused ca 1,5x1 m ja 1,5x2 m.

1.1 Kaitseala teabekandja

1.2 Puhkeala teabekandja

1. Ala teabekandja

Jalus

KOHUSTUSLIK INFO JALUSEL ON (VASAKULT PAREMALE):

- 1. RMK logo, mis on 2/3 jaluse kõrgusest
- 2. „Külastuse korraldaja“ ning selle all kodulehe aadress www.loodusegakoos.ee
- 3. Teabepunkti ikoon (leheke + i) ja kiri „RMK info“, teabepunkti telefoninumber
- 4. „Loodusvaht“ ja loodusvahi telefoninumber
- 5. Kiri „Keskkonnarikkumisest teata riigiinfo telefonile 1247“
- 6. „Hädaabi“ telefoninumber 112
- 7. Kaitseala valitseja logo ja kontaktid
- 8. Rahastajate ja toetajate logod, kui objekti rajamist on toetatud

NÄITED

2. Objekti teabekandja

TEABEKANDJA ELEMENDID

1. Päis
2. Jalus
3. Kaart

4. Infotekstid:

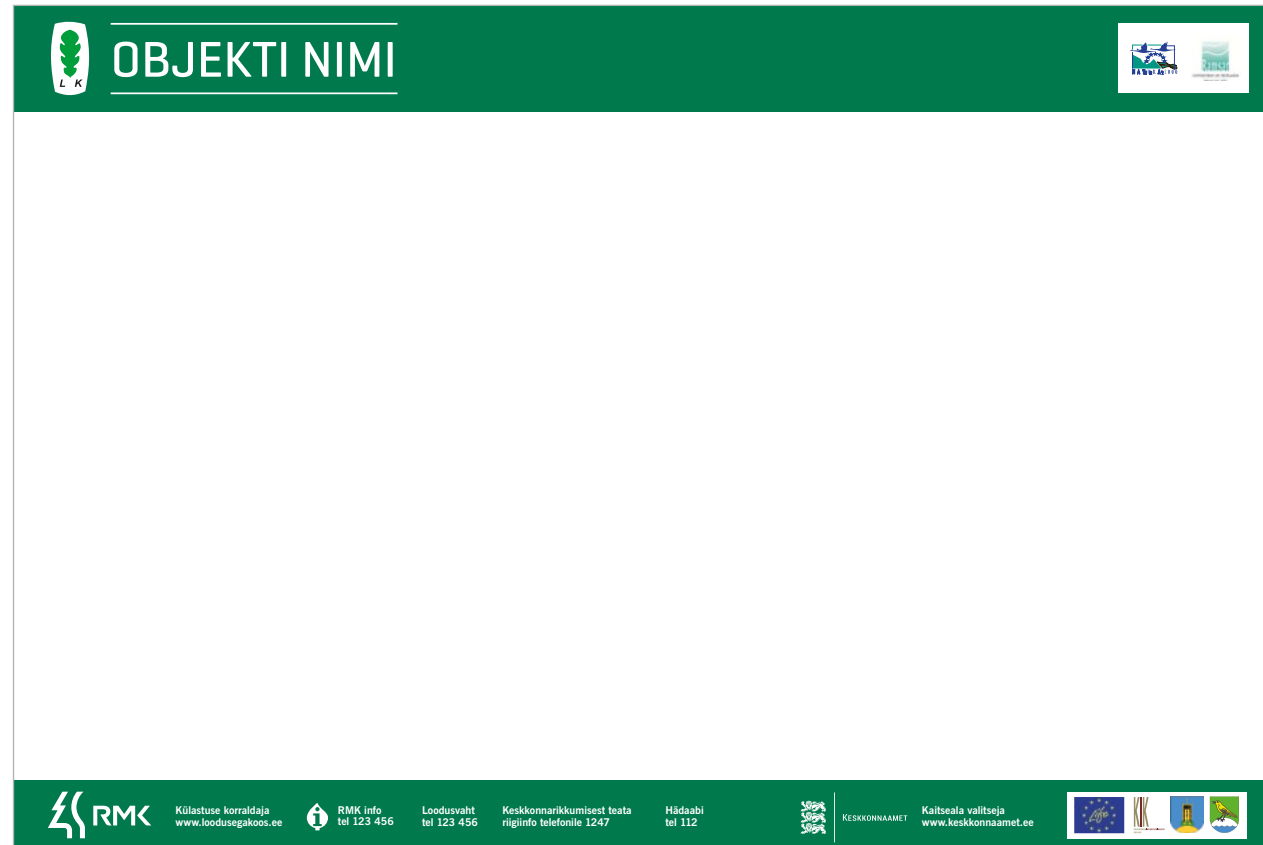
- üldine objekti tutvustav info
- juhised looduses liikujale
- hoiatused ja piirangud

5. Illustratiivne materjal:

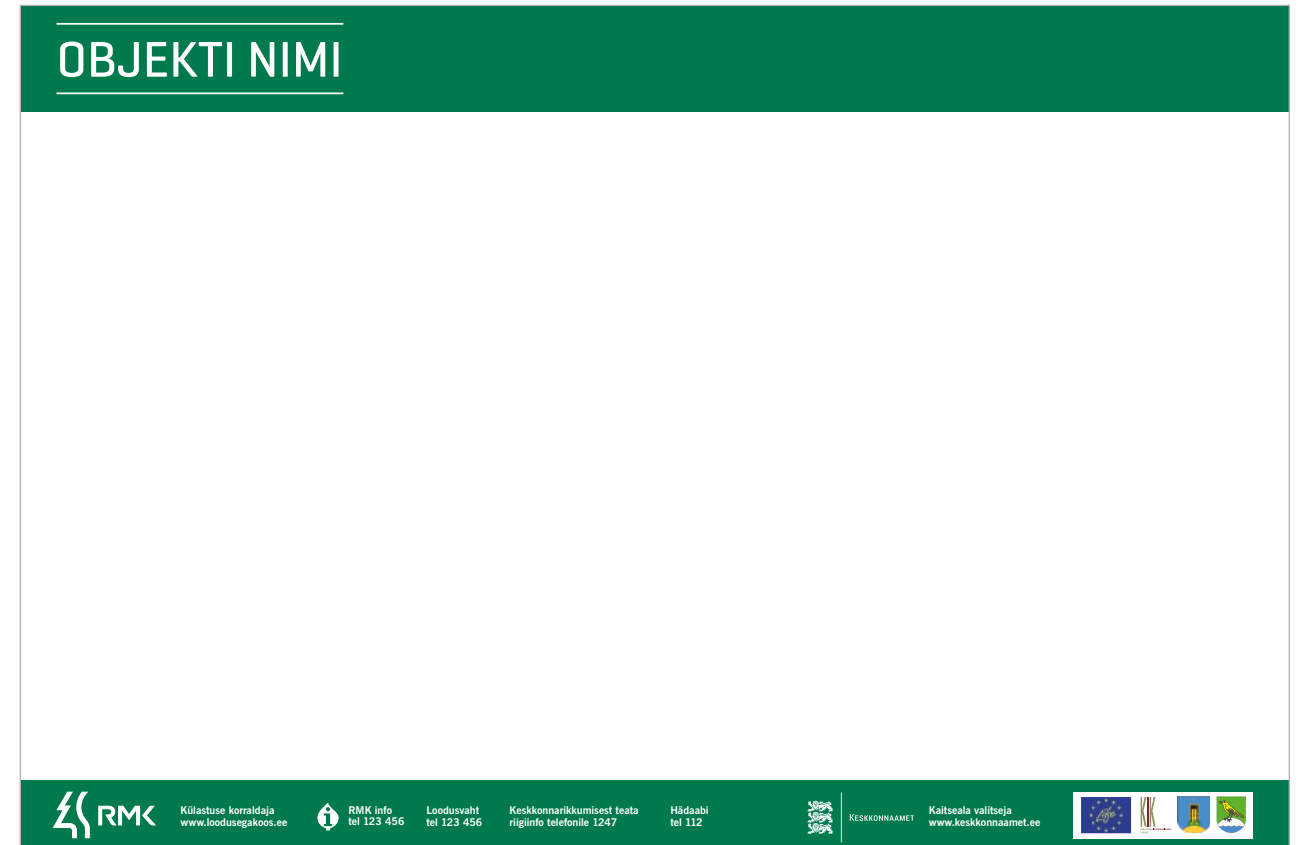
- fotod
- illustratsioonid
- infograafika

Igakordne teabekandja kujundus sõltub konkreetsest objektist, seetõttu pole ka kindel formaat täpselt ette määratud. Kaardi formaat tuleb valida vastavalt materjali hulgale. Teabekandjate soovituslikud suurused ca 1,5x1 m ja 1,5x2 m.

2.1 Kaitsealal olev objekti teabekandja

2.2 Väljaspool kaitseala olev objekti teabekandja

2. Objekti teabekandja

Päis

2.1 Kaitsealal olev objekti teabekandja

VASAKUL

Looduskaitseembleem ja ala nimi

PAREMAL

Kaitseala kuuluvus erinevatesse võrgustikesse
(Natura, Ramsar, Biosfääri programmiala vmt logod)

VASAKUL

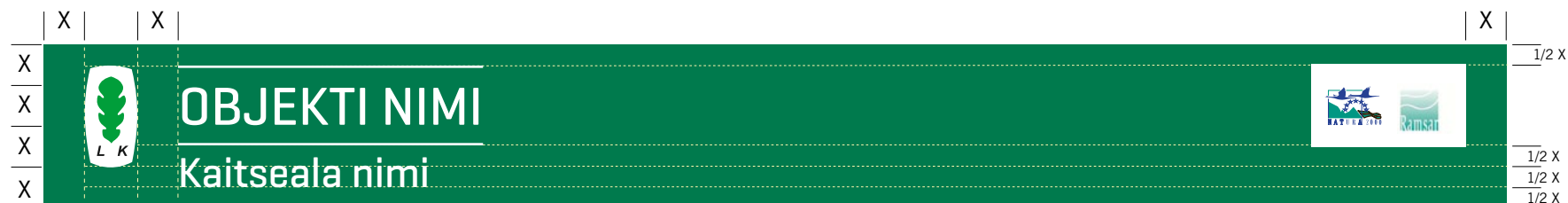
Looduskaitseembleem, kaitseala nimi ja objekti nimi

PAREMAL

Kaitseala kuuluvus erinevatesse võrgustikesse
(Natura, Ramsar, Biosfääri programmiala vmt logod)

NÄIDE

NÄIDE

2. Objekti teabekandja

2.2 Väljaspool kaitseala oleva objekti teabekandja

VASAKUL
Ala nimi

	X
X	
X	OBJEKTI NIMI
X	

NÄIDE

MÄGEDE LÕKKEKOHAD

VASAKUL
Puhkeala nimi ja objekti nimi

	X		X
X			1/2 X
X	OBJEKTI NIMI		
X			1/2 X
X	Puhkeala nimi		1/2 X

NÄIDE

VIHTERPALU LÕKKEKOHT
Nõva puhkeala

2. Objekti teabekandja

2.3 Puhkealal olev objekt on kaitstaval territooriumil

VASAKUL

Looduskaitsemärk, puhkeala nimi, kaitseala nimi, objekti nimi

	X		X		
X		OBJEKTI NIMI			1/2 X
X		Kaitseala nimi			1/2 X
X					1/2 X
X					1/2 X

NÄIDE

2. Objekti teabekandja

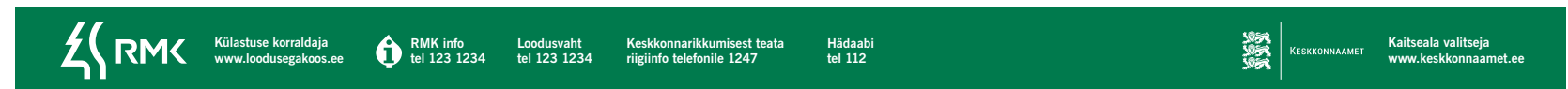
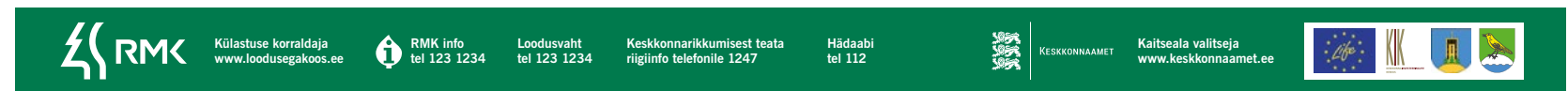
Jalus

KOHUSTUSLIK INFO JALUSEL ON (VASAKULT PAREMALE):

1. RMK logo, mis on 2/3 jaluse kõrgusest
2. „Külastuse korraldaja“ ning selle all kodulehe aadress www.loodusegakoos.ee
3. Teabepunkti ikoon (leheke + i) ja kiri „RMK info“, teabepunkti telefoninumber
4. „Loodusvaht“ ja loodusvahi telefoninumber
5. Kiri „Keskkonnarikkumisest teata riigiinfo telefonile 1247“
6. „Hädaabi“ telefoninumber 112
7. Kaitseala valitseja logo ja kontaktid
8. Rahastajate ja toetajate logod, kui objekti rajamist on toetatud

NÄITED

3. Raja huvipunkti teabekandja

TEABEKANDJA ELEMENDID

1. Päis
2. Infotekst
3. Illustratiivne materjal

Igakordne teabekandja kujundus sõltub konkreetsest objektist, seetõttu pole ka kindel formaat täpselt ette määratud.

Päis

Erandina ei ole teabekandja pealkiri ülalt ja alt piiratud joontega

INFOTEKST JA ILLUSTRATIIVNE MATERJAL

Pealkirja font on: Geogrotesque Demi

Infoteksti sisu font on: News Gothic Regular – suurus sõltub kujundusest, minimaalselt 9 pt (soovituslikult võimalusel alati suurem). Sisu reavahe on 12 pt.

Kohanimed ja märksõnad võib esile tuua kasutades fonti paksendatult (Bold).

Teksti joondus on vasakpoolne.

Tahvlite kujunduses võib kasutada nii fotosid kui ka illustratsioone.

3. HUVIPUNKTI NIMI

4. Matkatee teabekandjad ja tähised

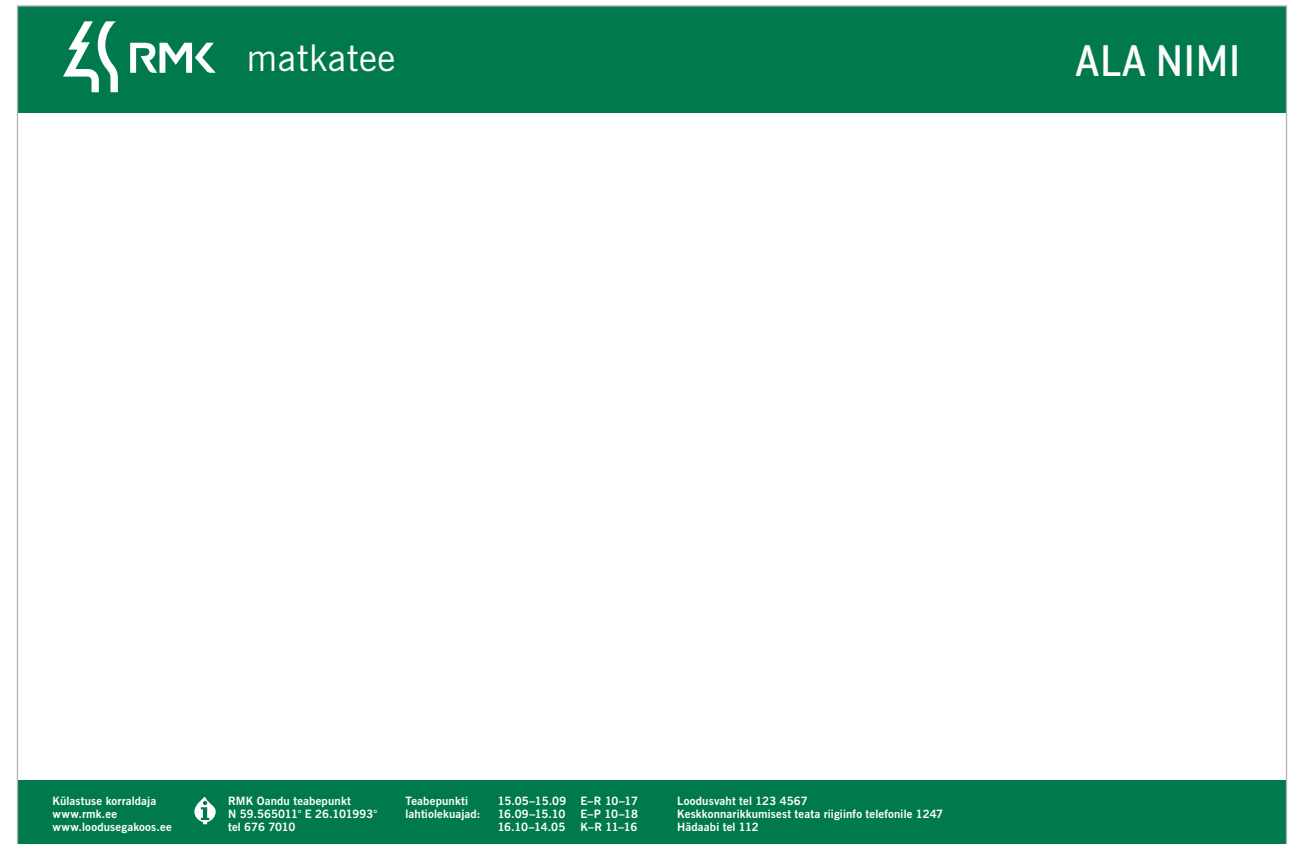
4.1 Matkatee suur teabekandja

Mis on eriline, millised on pakutavad metsahüved ja kuidas neid praeguses headuses säilitada.

TEABEKANDJA ELEMENDID

1. Päis
2. Jalus
3. Kaart (soovituslik)
4. Fotod, illustratsioonid jm graafilised elemendid
5. Objekti/matkateed tutvustav info

Igakordne teabekandja kujundus sõltub konkreetsest objektist, matkateelõigust ja kujundatavast infost, seetõttu pole ka kindel formaat täpselt ette määratud. Formaat tuleb valida vastavalt materjali hulgale.

4. Matkatee teabekandjad ja tähised

4.1 Matkatee suur teabekandja

Päis

- Paremalt on RMK logo ja tekst matkatee (News Gothic BT Demi)
- Vasakul on konkreetse ala nimi, tekst on alati valge, tähekkõrgus on ca 1/3 päiseriba kõrgusest, tekst kirjutatakse trükitähtedega (Geogrotique Medium)
- Erandina ei ole teabekandja pealkiri ülalt ja alt piiratud joontega

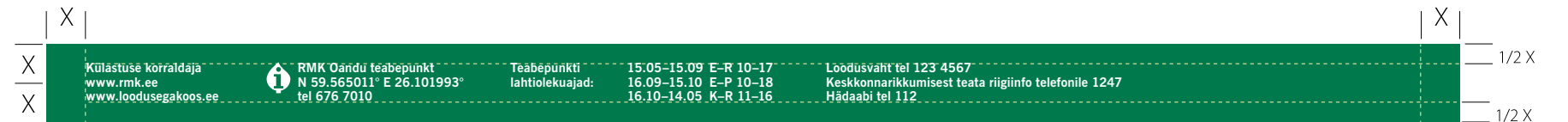
NÄIDE

Jalus

KOHUSTUSLIK INFO JALUSEL ON (VASAKULT PAREMALE):

1. „Külastuse korraldaja“ ning selle all kodulehe aadress www.rmk.ee ja www.loodusegakoos.ee
2. Teabepunkti ikoon (leheke + i) ja kiri „RMK teabepunkt“ ja teabepunkti telefoninumber. Soovituslikult võib lisada teabepunkti/külastuskeskuse koordinaadid ja lahtiolekuajad
3. „Loodusvaht“ ja loodusvahi telefoninumber
4. Kiri „Keskkonnarikkumisest teata riigiinfo telefonile 1247“
5. „Hädaabi“ telefoninumber 112

NÄITED

4. Matkatee teabekandjad ja tähised

4.1 Matkatee suur teabekandja

NÄIDIS

RMK

matkatee

KARULA RAHVUSPARK

Eriline

Olete jõudnud Eesti viiest rahvusparkist kõige väiksemasse – Karula rahvusparki. Rahvuspargi pindala on 123 km² ning ta hõlmab liigi loomandiku Karula kõrgustikut. Karula rahvuspark on loodud, et säilitada Lõuna-Eestile iseloomulikke metsa- ja järvenäidakeid kuppelmaastike, pinnavorme, loodust ja kultuuri-pärandit. Maastikukaitselana on see piirkond kaitses all 1979. aastast.

Karula rahvuspargi omapärane kuppelmaastik on tekkinud umbes 12 tuhat aastat tagasi mandrijää ebaühtlase sulamise tulemusena. Eesti seisukohalt ainulaadne on siinne Kalha kupaletik, kus kuplite arv ruutkilomeetri kohta on keskmiselt 23. Maaalul on siin vafelkujulisi. Rahvuspargi metsade, põldude ja heinamaade kaetud kõrguste vahel jäävad pisikesed sood ja 40 järve. Suurim neist järvedest on lookleiva kaldajõe, kohati kaldalt järsult tõusvate kuplite, lüveste kallaste ja kahe saarega Ahjavärv (1,6 ha), sügavaim ja ühtlasi selgema veega on Savijärv (18 m). Heaks sügisarveks peale Ahjavärve on rahvus-pargi põhjaosas kaunit määrimetsade vahel asuv Odi järvi. Kuna Karula rahvuspark asub kõrgustikul, siis suuri jõgesid siin pole – on vaid väikesed ojad ja kraavid. Sinki saavad siit alguse Koivasse suubuv Ahelo ja Mustjõe ning Hargla oja ja Väike-Emajõe suubuv Haabasaare oja.

Metsahäüve

Matkarauda kulgeb rahvusparki läbi suurte metsamassiivide. Karula rahvuspark on Lõuna-Eesti ühe metsaosa pindala üle 70% pindalast on kaetud metsaga. Vaheldurikast maastikust tingitult on siinsed metsad mitmekesised. Kõrguste pimedatel põngakogel kasvavad enamasti taanemetsad, päikeselisel rünnanõivadel aga kuivad palumetsad. Viiljake müüdaadega aladel leidub salumetsi ja märgades lohkudes madalsoo- ja rabametsi.

Loodusopraade on Karula rahvuspark kui Hõhamaade Amazonas. Väikesele maa-alale mahub tohutu looduse mitmekesisus ja liigirikkus. Karuladest taimedest leidub siin kähkalis, võtmeheinu, koidasid ja mitmeid teisi kaitsealuseid liike. Metsadest ja niididelt leiab sönni kerral ka triiduke hulgaselneid erinevaid marju, seeni ja ravimtaimi.

Hõreda asustuse ja metsade rühuse tõttu on Karula paljude harvaesinevate looma-liikide kodu. Siin võib kohata kalaliskit, väike-konnakotikat, must-boonekurge, ääskaeli, hunte ja mitmeid teisi loomaliike.

Usu või ära usu

Kas vaele on liiga või väikeid tehti tagasi?

1. Karulas matkates on võimalik planeerida marsruuti enda, et 40 km pikkune teekond ei puutu kõrgei kokku asustatud alga.
2. Eesti kõige eendatavama kupaletikala peetakse Kalha kupaletikala.
3. Karula on endale nime saanud sellest, et siin elutseb palju karusid.

Ränduri seitse tarkust

- Liigi jälgijätmata
- Tee tuld ja telgi, kus tohib
- Korista enda järelt prügi
- Pesu kuival maal
- Autoga püsi teel
- Koera hoiu rihmas
- Arvesta piirangutega

Vingerjas

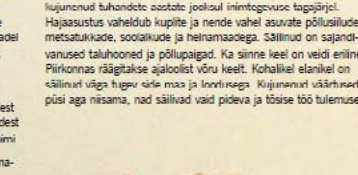

Mugurnus fasciatus M. kot

Mudakonn

Pelobates fuscus

Punane raamat lüüa peal, kes meist on kõige haruldased Eestimaal.

Külastuse korraldaja

www.rmk.ee

www.loodusegakoos.ee

Karula rahvusparki külastuskeskus

tel 782 8350; 511 0658

info.karula@rmk.ee

Külastuskeskuse lahtiolekuajad:

18.05–31.08 E–P 10–18

01.09–17.05 K–R 10–16

Keskonnariikumisest teata riigiinfo telefonile 1247

Hädaabi tel 112

4. Matkatee teabekandjad ja tähised

4.2 Matkatee peatuskoha teabekandja

TEABEKANDJA ELEMENDID

1. Päis
2. Jalus
3. Asukoha koordinaadid
4. Kaart
5. Peatuskoha info + sellele eelneva ja järgneva matkateel oleva peatuskoha info
6. Fotod, illustratsioonid jm graafilised elemendid

Formaat tuleb valida vastavalt materjali hulgale.

 matkatee

PEATUSKOHA NIMI
N 58.941224° E 22.132112°

Külastuse korraldaja
www.rmke.ee
www.loodusagakoos.ee

 RMK Oandu teabepunkt
N 59.965011° E 26.101993°
tel 676 7010

Teabepunkti
lahtiolekuajad:
15.05–15.09 E-R 10–17
16.09–15.10 E-P 10–18
16.10–14.05 K-R 11–16

Loodusvaht tel 123 4567
Keskkonnarikkumisest teata riiginfo telefonile 1247
Hädaabi tel 112

4. Matkatee teabekandjad ja tähised

4.2 Matkatee peatuskoha teabekandja

Päis

- Paremalt on RMK logo ja tekst matkatee (News Gothic MT Bold)
- Vasakul on konkreetse ala nimi, tekst on alati valge, tähekkõrgus on ca 1/3 päiseriba kõrgusest, tekst kirjutatakse trükitähtedega (Geogrotesque Medium)
- Erandina ei ole teabekandja pealkiri ülalt ja alt piiratud joontega

Jalus

KOHUSTUSLIK INFO JALUSEL ON (VASAKULT PAREMALE):

1. „Külastuse korraldaja“ ning selle all kodulehe aadress www.rmk.ee ja www.loodusegakoos.ee
2. Teabepunkti ikoon (leheke + i) ja kiri „RMK teabepunkt“ ja teabepunkti telefoninumber. Soovituslikult võib lisada teabepunkti/külastuskeskuse koordinaadid ja lahtiolekuajad
3. „Loodusvaht“ ja loodusvahi telefoninumber
4. Kiri „Keskkonnarikkumisest teata riigiinfo telefonile 1247“
5. „Hädaabi“ telefoninumber 112

NÄIDE

NÄITED

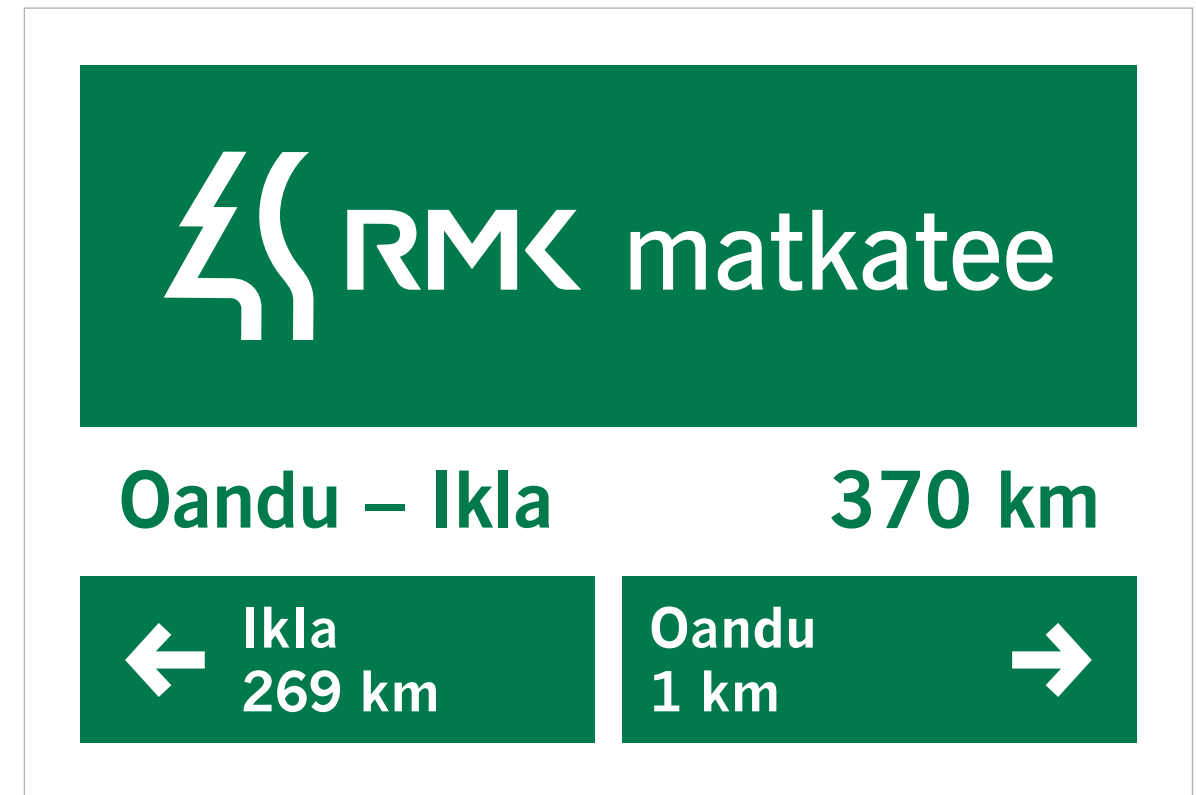

4. Matkatee teabekandjad ja tähised

4.3 Matkatee kilomeetrisilt

Paigaldatakse võimalusel RMK matkatee igale kilomeetrile.

NÄIDIS

420x285 mm
Komposiitplaat

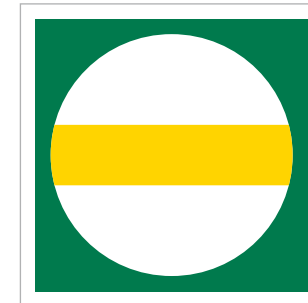

4. Matkatee teabekandjad ja tähised

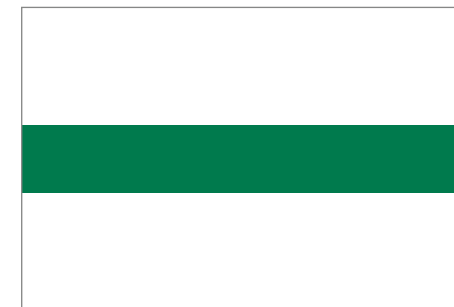
4.4 Matkatee rajatähised

RMK matkatee harudel kasutatakse erinevaid värvimärgised (valge-värviline-valge). Ruudukujulist märgist kasutatakse paigalduskoha mõlemal küljel ja ristkülikukujulist märgist paigalduskohta ümbritsedes.

100x100 mm

150x100 mm

Oandu-Aegviidu-Ikla haru

Peraküla-Aegviidu-Ähijärve haru
+
Peraküla-Aegviidu Ähijärve haru
Hiiumaa pikendus

Penijõe-Aegviidu-Kauksi haru

4. Matkatee teabekandjad ja tähised

4.5 Matkatee peatuskoha (looduspunkti) kooditahvel

RMK matkatee peatuskoha (looduspunkti) kooditahvlit kasutatakse objektil viibimise märkimiseks Matkateelise passis.

KOODITAHVLI ELEMENDID

1. Peatuskoha nimi
2. Peatuskoha kood (antud juhul N02) ja smsi saatmiseks vajalik telefoninumber
3. QR-kood juhatab matkapassi leheküljele
4. RMK loodusega koos veebiaadress

150x120 mm

LEPAAUGU

TALLETA OMA TEEKOND!

Saada SMSiga sõnum matkateelise passi number
[tühik] N02 numbrile 59 12 06 06

PIN YOUR JOURNEY!

Send SMS containing your Hiker's Passport number
[space] N02 to number +372 59 12 06 06

www.loodusegakoos.ee

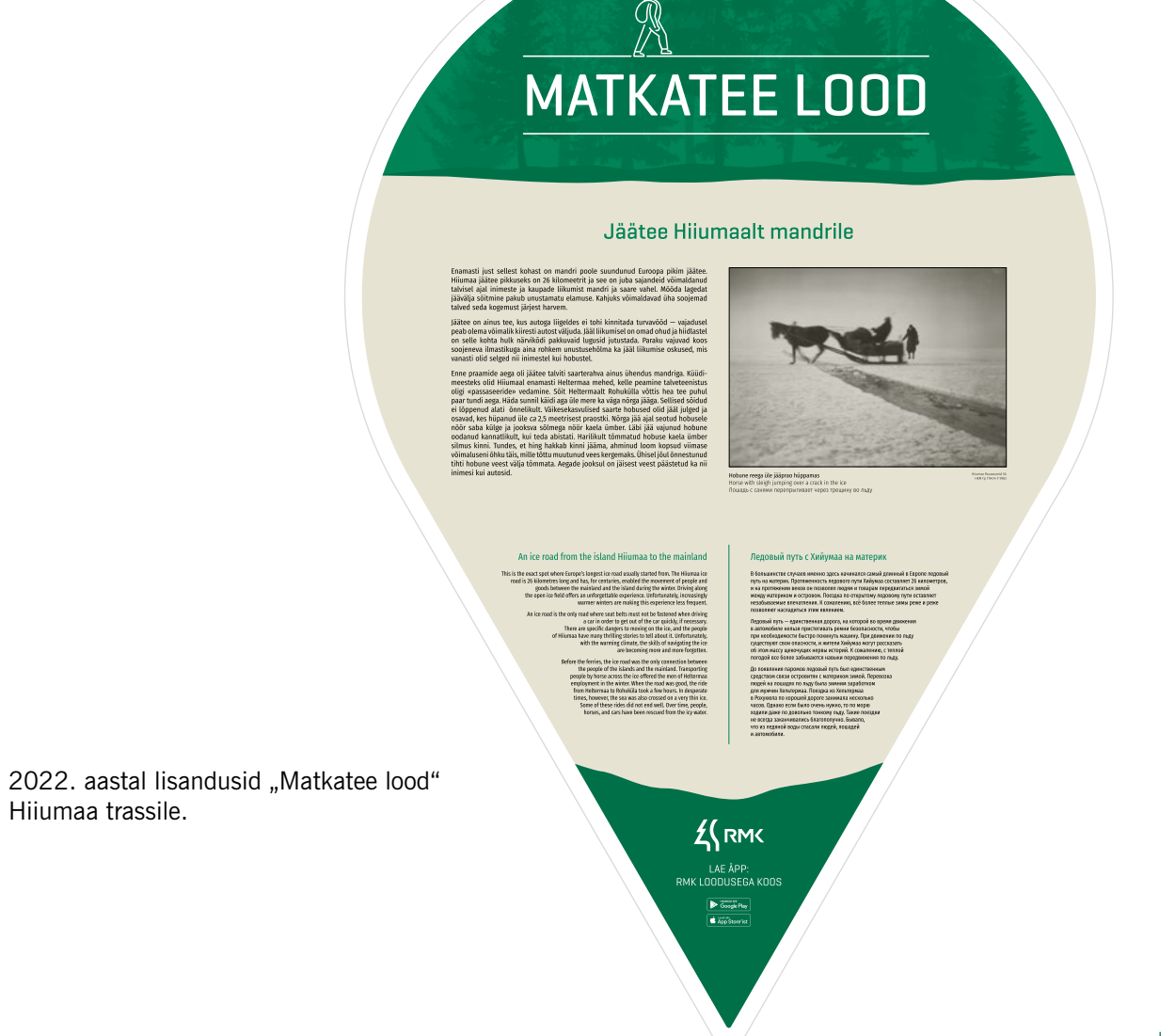
4. Matkatee teabekandjad ja tähised

4.6 Kultuuripärandi tähised matkateel

900x1327 mm

2018. aastal sai matkatee trassil ära märgitud 100 kultuuripärandi lugu, nende kaudu saab teada Eesti ajaloo põnevatest isikutest ja sündmustest.

2022. aastal lisandusid „Matkatee lood“ Hiiumaa trassile.

5. Viidad ja kohasildid

5.1 Viidad (külastusobjektile viitavad suunaviidad)

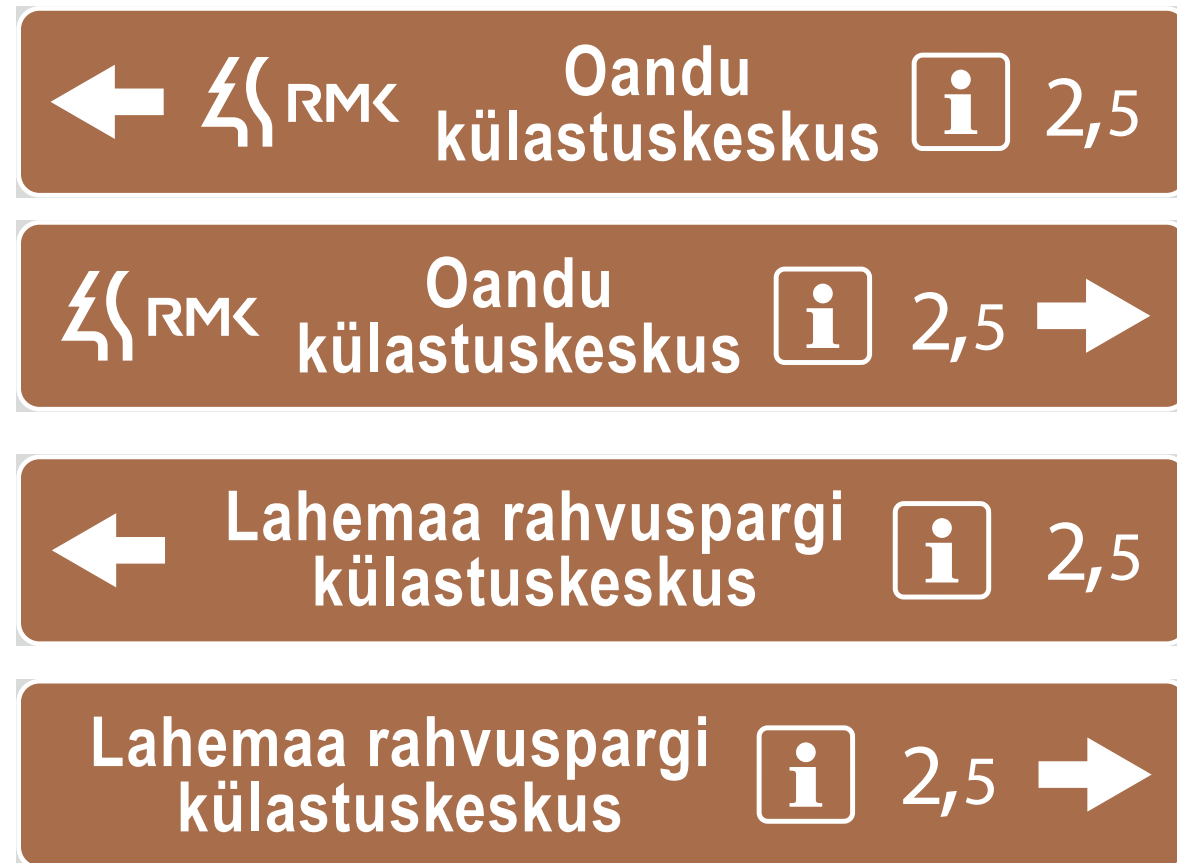
5.1.1 Viidad/Liiklusmärgid – liikluseeskirjadele ja kohaliku Maanteeameti üksuse nõuetele vastavad, üldkasutatavatelt teedelt külastusobjektidele viitavad liiklusmärgid.

Lubatud on infomärgi „i“ erinevad kujundused lähtuvalt Maanteeamet üksuse ettekirjutusest.

RMK külastusobjektide viidad ja kohasildid looduses on olemasoleval kujul kasutusel kuni nende hävimiseni. Uute viitade ja kohasiltide kujundamisel lähtutakse käesolevast juhises

KÜLASTUSKESKUSE MAANTEEVIIIT

900x310 mm

5. Viidad ja kohasildid

5.1.2 Kohaliku tähtsusega suunaviidad

5.1.2.1 Puidust viidad

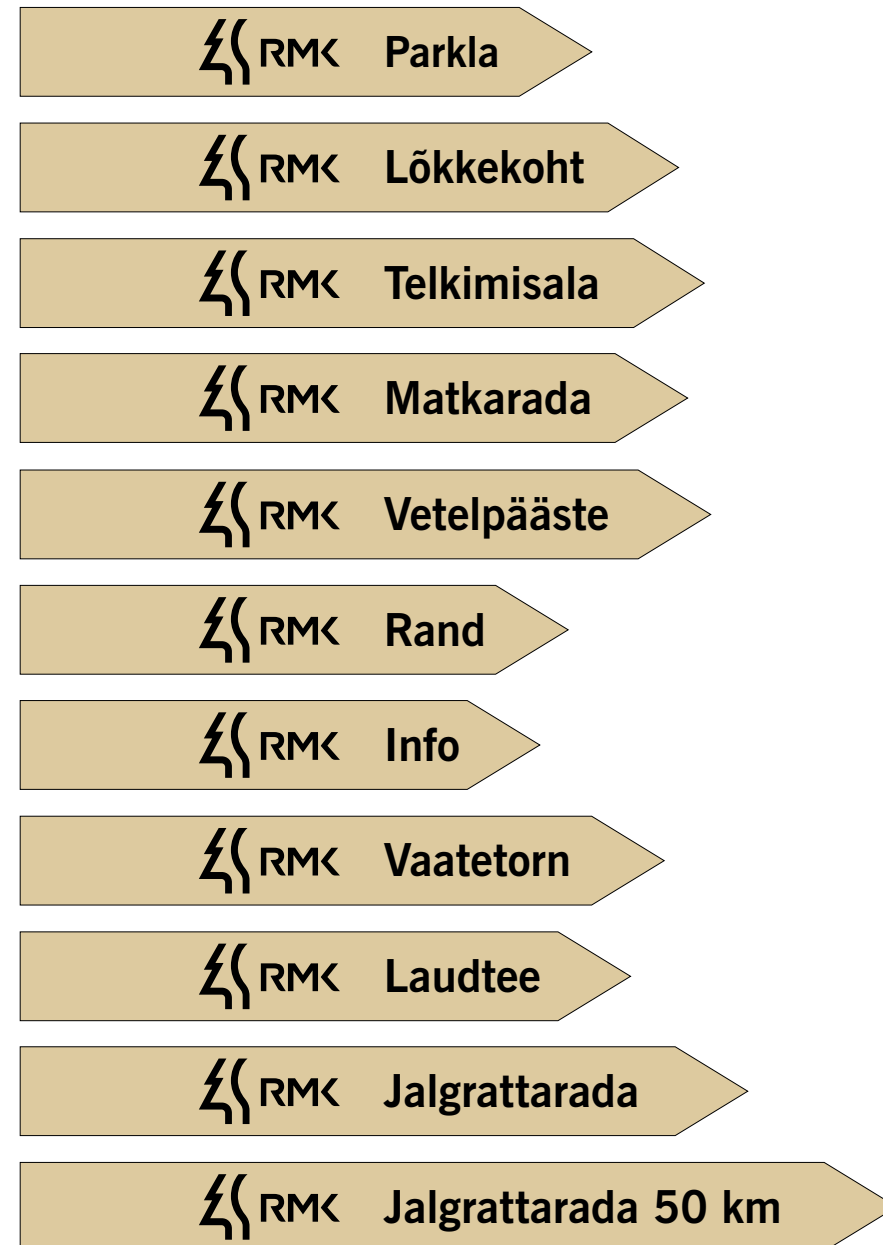
Töödeldud puitlaud või -plaat, süvistatud tekst ja logo, süvise põhi värvitud kontrasttoonis musta värvi. Viit töödelda ilmastikutingimustele vastupidavaks spetsiaalse värvitu immutusvahendiga.

Körvalteedelt külastusobjektile suunavad viidad

Logo kõrgus 108 mm

TEKSTID:
News Gothic MT bold
suur- ja väiketähed

jne

5. Viidad ja kohasildid

5.1.2.1 Puidust viidad

950x150 mm

1000x150 mm

1050x150 mm

650x150 mm

330x150 mm

250x150 mm

5. Viidad ja kohasildid

5.1.2.2 muust materjalist (plekist, komposiidist, plastist) viidad – kleebis või otsetrükk.

a) Täispikk nimi välja kirjutatud

c) Nimi ja piktogramm

b) Nimi ja piktogramm

5. Viidad ja kohasildid

5.2 Külustusobjektide kohasildid

Lubatud variandid

a) Logo ja täispikk nimi välja kirjutatud

b) Logo, nimi ja piktogramm

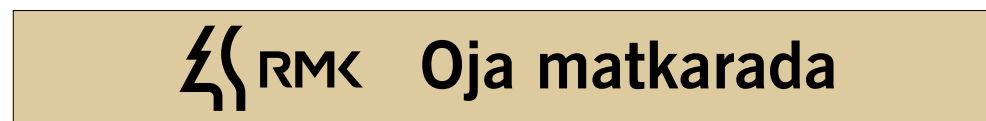
c) Nimi ja piktogramm

Piktogrammi kõrgus 2/3 sildi kõrgusest.

Teostus

Töödeldud puitlaud või -plaat, süvistatud tekst ja logo, süvise põhi värvitud kontrasttoonis musta värvi. Puidust viit töödelda ilmastikutingimustele vastupidavaks spetsiaalse värvitu immutusvahendiga.

jne

Muust materjalist (plekist, komposiidist, plastist) – kleebis või otsetrükk metallil, komposiidil või plastil.

TEKSTID:
News Gothic MT bold

6. Käitumisjuhised

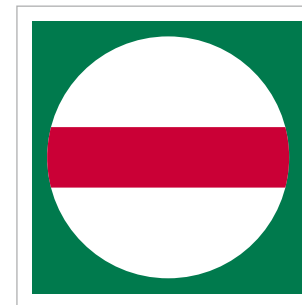
6.1 Radade liiklusmärgid

Kasutusel peamiselt matkateel, viitavad sobivale liikumisviisile rajal

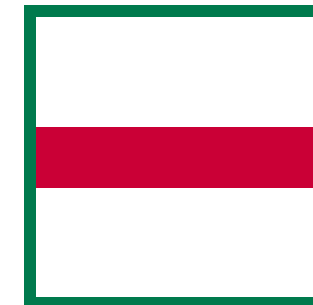
210x285 mm

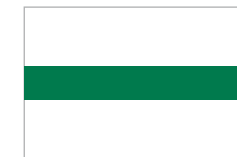
200x200 mm

200x200 mm

150x100 mm

6. Käitumisjuhised

Käitumisjuhistega teabekandajad on kas punase või rohelise päisega. Päise värv sõltub juhistatava teema kriitilisusest – punast päist kasutatakse üldreeglina kriitilisemate teemade korral (piirangute järgimine, ohuallikate vältimine) ja rohelist päist vähemkriitiliste teemade korral (käitumisreeglite järgimine, liikumise suunamine). Valdavalt kasutatakse punast päist kaitstavatel aladel, rohelist päist aga väljaspool kaitstavaid alasid.

6.2 Teabekandja – käitumisjuhised külastajale

Teabekandjad viitavad sobivatele käitumisviisidele looduses liikumisel ja külastustaristu kasutamisel; üldine vorm, täidetakse konkreetsele kohale vajalike käitumisjuhistega.

TEABEKANDJA ELEMENDID

1. Päis
2. Jalus
3. Kaart
4. Käitumisjuhised
5. Lisainformatsioon
6. Piktogramm

Kaardi formaat tuleb valida vastavalt materjali hulgale.

KÄITUMISJUHISED KAITSEALAL

KÄITUMISJUHISED

OBJEKT NIMI

seja
naamet.ee

litseja
onnaamet.ee

 RMK

Külastuse korraldaja
www.loodusegakoos.ee

 RMK info
tel 123 456

Loodusvaht
tel 123 456

Keskkonnarikkumise teataja
riiginfo telefonile 1247

Hädaabi
tel 112

 KESKKONNAAMET

Kaitseala valitseja
www.keskkonnaamet.ee

6. Käitumisjuhised

6.2 Teabekandja – käitumisjuhised külastajale

Päis

- Päise taust on punane CMYK (C 0, M 100, Y 65, K 15) või tumeroheline CMYK (C 100, M 0, Y 79, K 27)

VASAKUL

Tekst „Käitumisjuhised kaitsealal” või objekti nimi,

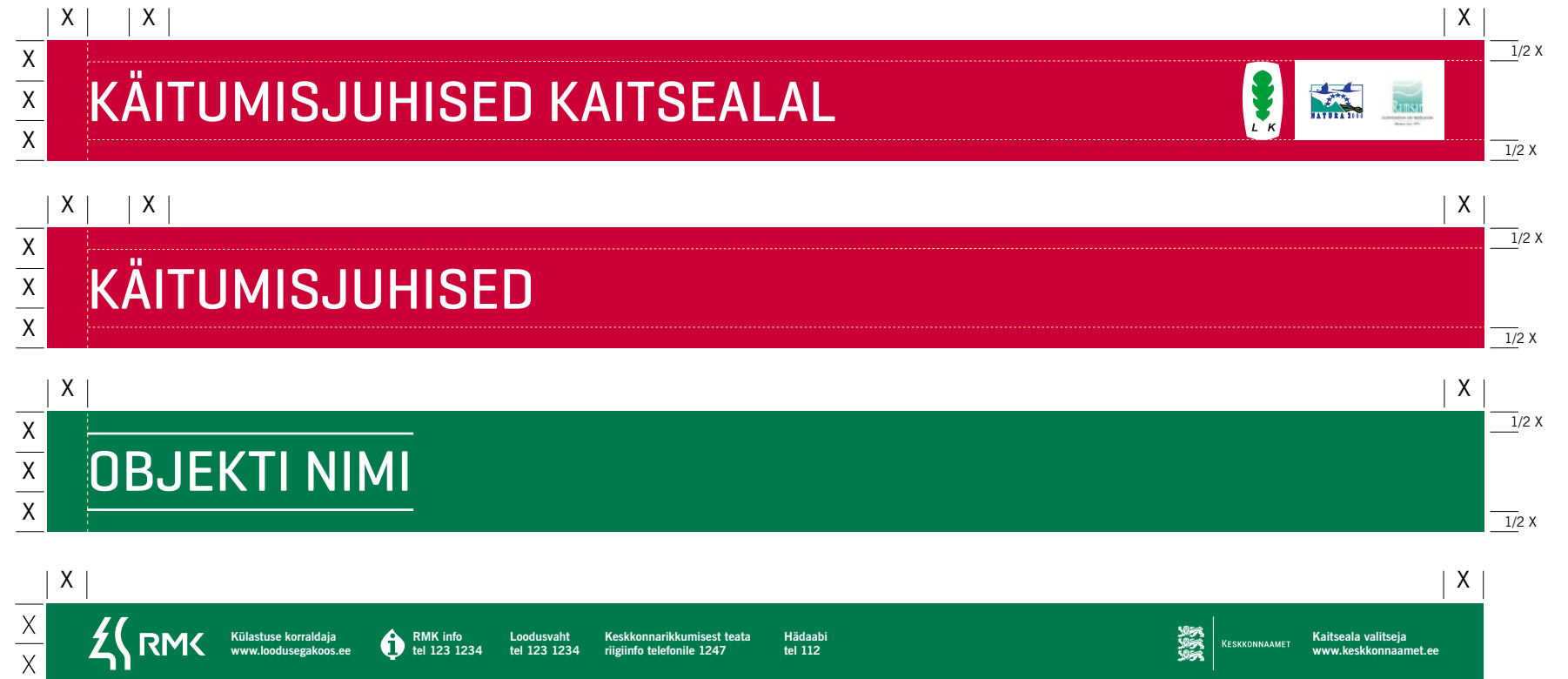
PAREMAL

Kaitstavatel aladel paikneval teabekandjal: looduskaitse jm kaitseala kuuluvust erinevatesse võrgustikesse näitavad logod (Natura, Ramsar, Biosfääri programmiala vmt)

Jalus

KOHUSTUSLIK INFO JALUSEL ON (VASAKULT PAREMALE):

1. RMK logo, mis on 2/3 jaluse kõrgusest
2. „Külastuse korraldaja“ ning selle all kodulehe aadress www.loodusegakoos.ee
3. Teabepunkti ikoon (leheke + i) ja kiri „RMK info“, teabepunkti telefoninumber
4. „Loodusvaht“ ja loodusvahi telefoninumber
5. Kiri „Keskkonnarikkumisest teata riigiinfo telefonile 1247“
6. „Hädaabi“ telefoninumber 112
7. Kaitseala valitseja logo ja kontaktid

NÄITED

6. Käitumisjuhised

6.3 Külastajate üldist tegutsemist suunavaid juhised

NÄITED

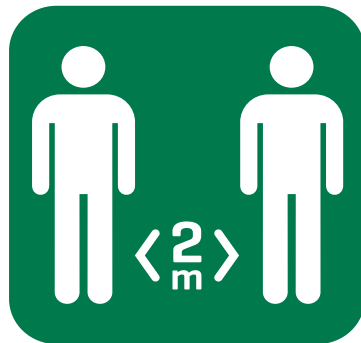
KANNAN MASKI

DESINFITSEERIN KÄSI

JÄLGI SUUNAMIST

HOIA DISTANTSI

2+2 REEGEL (V.A PERED)

VAATA SILMADEGA

HEA KUIVKÄIMLA KASUTAJA!

Pärast iga kasutuskorda
puista potti kühlvitäis
käimlaturvast ja sulge poti kaas.
Turba leiad kotist.

Ära viska potti

- taarat ega muud suvalist prahiti
- hügieenisidemeid ega kemikaale
- pesuvahendeid ega pesuvett
- tuhka, konisid ega tikke

DEAR DRY TOILET USER!

After each usage, sprinkle
a shovelful of dry toilet peat into
the bowl and close the lid.
You will find the peat in the bag.

Do not throw into the bowl

- packaging or other random rubbish
- sanitary napkins or chemicals
- detergents or wash water
- ashes, stubs, or matches

УВАЖАЕМЫЙ ПОЛЬЗОВАТЕЛЬ ТУАЛЕТА!

После каждого использования
насыпьте в унитаз совок торфа
и закройте крышку унитаза.
Торф находится в мешке.

Не бросайте в унитаз

- тару и другой мусор
- предметы гигиены и химикаты
- моющие средства и воду после мытья/стирки
- пепел, окурки и спички

jne

6. Käitumisjuhised

6.3 Külastajate üldist tegutsemist suunavaid juhised

NÄITED

 SEGAPAKEND	 BIOLAGUNEV	 PAPP JA PAPER	 KLAASPAKEND	 SEGAOLMEJÄÄTMED
				
<p>TÜHJAD</p> <ul style="list-style-type: none"> • veepudelid ja kanistrid • kilekotid ja pakkekile, leiva ja saia kotid • plastkarbid (margariini, määrdejuustu jms) • singi, vorsti ja juustu pakendid, grill-liha pakendid • maiustuste pakendid, puu- ja köögivilja pakendid • piima ja piimatoodete, mahla- ja veinipakendid • salatikarbid, tuubisõõgid • pandipakendi märgita joogipurgid • konservikarbid, alumiiniumpurgid, metallkorgid ja -kaaned • ravimite pakendid • ühekordsed plastnõud • suitsupakid	<ul style="list-style-type: none"> • puu- ja köögiviljade jäänused ja koored • riknenud toit ja toidujäätmed • liha- ja kalajäätmed, kalaluud • munakoored • kohvipaks, taimsed teejäätmed • biolagunevad ühekordsed nõud • kasutatud köögipaber • paberfiltrid	<ul style="list-style-type: none"> • pappkastid ja -karbid • paberkotid • pitsakarbid • pakkepaber • ajalehed • ajakirjad	<ul style="list-style-type: none"> • erineva kuju ja suurusega klaasist joogipudelid • klaaspurgid (supi, konservi, moosi jms)	<ul style="list-style-type: none"> • väga määrduvad pakend • mähkmed, hügieenisidemed, pesukaitsed • katkised kruusid ja taldrikud, ühekordsed nõud • kilekotid, pudelikorgid, ühekordsed grillid • katkised telgid, õhkmaadratsid, lamamistoolid, rippkiiged, tuulesurfi purjed • katkised mänguasjad • jalanõud, riided • alumiiniumfoolium • kalastustarbed • suitsukonid

7. Piktogrammid

	telkimine		maastikusõidurada		katusealune		piire		vaateplatvorm
	lõkkekoht telkimisega		park		kiik		pink		viit
	puhkekoht		külastuskeskus		kivi		platvorm		väikevorm
	lõkkekoht		teabepunkt		kõlakoda		prügiaedik		väliklass
	kaetud lõkkekoht		teabetuba		käimla		prügikast		õppeklass
	lõkkealus		loomapark		laavu		prügimaja		värv
	metsaonn		linnus		laste mänguväljak		prügi sorteerimine		värvamaja
	vaatetorn		kanjon		laud		puude varjualune		rändrahn
	metsamaja		memoriaal		laud-pink		puukuur		veekraanid
	loodusmaja		muuseum		laud-pink katusega		püstkoda		tarbevesi
	jalgrattarada		rand		laudtee		saun		matkaauto peatumine lubatud
	matkarada		allikas		lava		sild		ratastooliga läbitav
	loodusrada		teabekandja		lipuvarras		slipp		ühistranspordiga loodusesse
	õpperada		jalgrattahoidja		dendraarium		trepp		riietuskabiin
	suusarada		kaev		purre		tõkkepuu		veetee
	parkla		kattega rada		paadisild		tähis		palliplats
	parkimistasku								ratastool

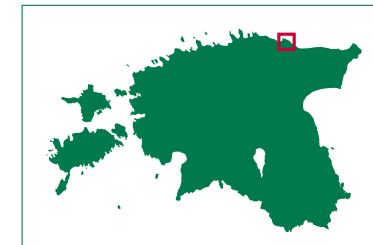
KEELTE MARKEERING
TÕLGETE JUURES

SUUNAVAD
NOOLED

MINIKAART (paikneb stendi põhikaardil, vasakul üleval nurgas) – millel on markeeritud põhikaardil olev ala.

RMK NUTIRAKENDUSE kuvamine teabekandjal

**Laadi alla RMK nutirakendus
„RMK Loodusega koos“**
Download RMK's mobile app
'RMK Loodusega koos'

7. Piktogrammid

Piirangud, keelud ja hoiatused

1 HAAGIS VÕI KARAVAN

2 HAAGIST VÕI KARAVANI

3 HAAGIST VÕI KARAVANI

4 HAAGIST VÕI KARAVANI

Täiendavate piktogramme vajaduse korral luuakse neid vajaduspõhiselt juurde ja vormistatakse koondatud näidistena üks kord aastas käesoleva juhise lisana